KØBENHAVNS UNIVERSITET
CENTER FOR MILITÆRE STUDIER

Nye militære trends i den syriske borgerkrig

CMS Memo

Maj 2018 · Torben Toftgaard Engen og Jon Kjellund

Centrale pointer

- Den syriske borgerkrig betyder, at mange aktører har opnået erfaringer med det 21. århundredes hybride krigsførelse. Aktørerne er avanceret betydeligt på en læringskurve, som vestlige styrker risikerer at blive hægtet af.
- Tre nye trends præger borgerkrigen. Der er sket en digitalisering af den hybride krigsførelse, hvilket har øget ikke-statslige aktørers kampkraft. Samtidig er partnerskaberne mellem aktørerne mangfoldiggjort i forskellige typer og karakteristika, mens kampene har koncentreret sig om byer og disses civilbefolkning.
- Vestlige styrker bør foregribe disse trends gennem doktrinær og taktisk analyse samt kapacitetsudvikling.

Den syriske borgerkrig og følgekonflikten mod Islamisk Stat er præget af fraværet af større, vestlige landstyrker. Samtidig har stater som Rusland og Iran tildelt store ressourcer og landstyrker til Assad-regimet og dets partnere. Denne uligevægt i styrkeforhold og fysisk tilstedeværelsen af tropper på jorden har betydet, at deltagende statslige og ikke-statslige aktører, såsom Islamisk Stat og Hizbollah, har rykket sig på læringskurven for hybrid krigsførelse, samtidig med at vestlige styrker risikerer at blive hægtet af. Hybrid krigsførelse er en samlebetegnelse for, at moderne krig er ikke-konventionel og asymmetrisk. Civil-militær magt anvendes sammen, og ikke-statslige netværksbaserede modstandere med strategiske kapaciteter gemmer sig iblandt og våbenliggør civilbefolkningen. Tre nye militære trends har udviklet sig i den flerårige syriske borgerkrig:

For det første har digitalisering af ikke-statslige aktørers hybride krigsførelse øget deres kampkraft. De digitale løsninger, der er blevet implementeret, giver ikke-statslige aktører betydelige kapaciteter inden for især informations- og cyberkrigsførelse, taktisk kamp samt kommando- og kontrolforhold. Apps på iPads eller smartphones anvendes til at lede tropper og styre artilleriangreb med stort set samme effektivitet som vestlige, konventionelle metoder. Føreren på jorden kan integrere apps

til fem dollars med fx dronerekognoscering og udpegning af modstanderes radio- og telefonsignaler. Denne udvikling sker ofte ved at integrere eksterne aktørers militære eksperter, i Assad-regimets tilfælde fx ved integrationen af Hizbollah-agenter eller iranske officerer. Udviklingen i droneplatforme, hvor en droneoperatør på sikker afstand kan udøve rekognoscerings-, bombe- og kommando- og kontrolfunktioner, har også haft stor betydning for kampppladsen i Syrien. Stabe fra fx amerikansk og fransk forsvar har udtrykt ønske om en integration af samme dronekapacitet hos egne styrker.

For det andet finder en omskiftelig udvikling af strategiske og operative partnerskaber sted. I Syrien udkæmpes overordnet set tre parallelle krige: 1) en borgerkrig mellem Assad-regimet og de syriske oprørere, 2) en sekterisk krig mellem shiitter og sunnier og 3) en proxy-krig mellem USA og Golfstaterne mod Iran og Rusland, med Tyrkiet som en tredje, territorielt orienteret aktør. Kendetegnende for de tre parallelkrige er, at de interne aktører indgår i et væld af forskellige partnerskaber, og at aktørerne ikke kan overleve uden eksterne partneres støtte. Det har været et dilemma for Vesten, hvor tilgangen har været at levere det mest nødvendige og holde et minimum af landstyrker på jorden i Syrien. Dette står i kontrast til, at Assad-regimets interne aktører har modtaget tunge våben, instruktører, logistik, specialister og kompetent føring. Assad-regimets offensive succeser skyldes, at sponsorer, kapaciteter og rådgivere blev integreret fra stabsniveau og helt ned på gruppeniveau ude i kampenhederne.

For det tredje har kampene været koncentreret omkring belejringer af urbane miljøer. Byerne udgør magtcentre, hvor underlegne aktører befæster sig imod offensiver, samtidig med at de opnår økonomisk og politisk relevans. Byerne har været den største militære udfordring på slagmarken i Syrien, og der har fundet en stor militær udvikling i bykamp sted. Paramilitære aktører kan nu gennemføre et koordineret, hybridt forsvar af byens rum i alle dimensioner gennem en øget evne til at facilitere logistik og udføre bagholdsangreb gennem deres udvikling af den digitale, hybride krigsførelse. Urbaniseringen af kampppladsen medfører samtidig, at lokale samarbejdspartnere behøver et bredt spektrum af militære kapaciteter, rådgivning og stabiliseringskapaciteter til at håndtere kampen i byens rum og civilbefolkningen. Udbredelsen af langvarige belejringer og hård bykamp vidner om, at intervenerende styrker i fremtiden skal håndtere større grupper af civile, der både udsættes for angreb ud fra overlagte strategier fra de deltagende aktører og bliver flyttet og omfordelt territorielt ud fra en sekterisk logik.

CMS-rapporten "Nye militære trends i den syriske borgerkrig" analyserer disse udviklinger. Rapporten argumenterer for, at en fremtidig konflikt – pga. nye erfaringer og militære operationsmønstre knyttet til de tre trends – vil bære præg af en modstander, der i højere grad er på niveau med vestlige styrker. Beslutningstagere kan derfor med fordel tage hensyn til de tre trends ifm. fremtidige analyser og beslutninger om indsættelse af vestlige styrker.

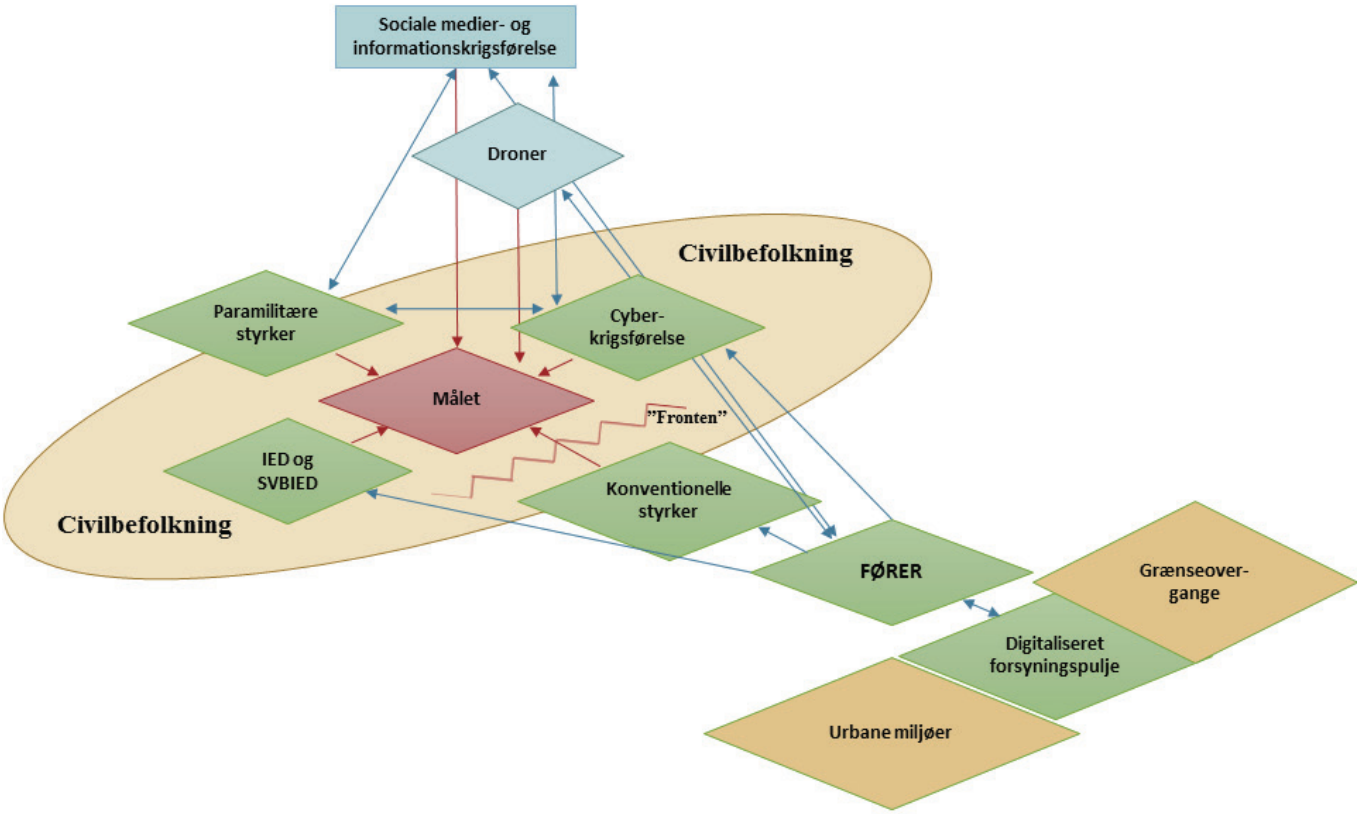

Figuren viser krydspresset på kampppladsen i Syrien. De forskellige aktørers forsyningskæder handler med hinanden i en samlet forsyningspulje, der er effektiviseret gennem digitalisering. Der kæmpes om urbane områder og vigtige grænseovergange. Digitaliseret hybrid krigsførelse har som mål at lægge maksimalt pres på fjender – og civilbefolkninger – der anses for at facilitere fjenden. Paramilitære styrker blander sig med befolkningen, mens kommercielle droner anvendes til rekognoscering, kommando- og kontrolførelse samt bombning. Ved siden af dette føres en informationskrig på sociale medier såvel som en cyberkrig i den elektroniske dimension.

Anbefalinger

Lokalt på kamppladsen kan en ikke-statslig aktør opnå militære effekter inden for eksempelvis informationskrigsførelse og kommando- og kontrolførelse, der er på niveau med – eller endda overstiger – vestlige styrkers evne. Kombineret med de nye trends sandsynliggør det, at fremtidig krig meget vel kan foregå i rum kendetegnet ved at være tætbefolkede, urbane miljøer med tilstedeværelse af mange civile, som vil blive brugt aktivt i kampen. Den fjendtlige aktør kan ligeledes bestå af grupper, der kort forinden var neutrale eller uerkendte. På grund af udviklingen vil det være fornuftigt at overveje følgende i fremtiden, i Danmark såvel som internationalt.

Digitale sanktioner
For så vidt angår udfordringerne ved, at ikke-statslige aktører i dag gennem kommercielle, digitale teknologier kan udfordre i flere dimensioner, kan en række tiltag overvejes. Nationale og internationale myndigheder kan under en intervention overveje midlertidige eller permanente sanktioner imod de digitale kommunikations- og transaktionsmidler, der faciliterer fjendtlige aktørers logistik, forsyningspulje og hybride krigsførelse.

Taktiske drone- og antidronekapaciteter
I forhold til den akutte trussel fra kommercielle droner kan Forsvaret og anti-terrorberedskabet undersøge integrationen af allerede eksisterende kommercielle personel- og køretøjsbaserede anti-dronekapaciteter som et effektivt modstykke. Ligeledes kan Forsvaret undersøge integrationen af kommercielle droner på delingsniveau. Derved kan indsatte styrker opnå den kapacitet, som NATO-allierede allerede har efterspurgt, baseret på erfaringer fra specialoperationsstyrker og fra kampen om Mosul i 2016-17.

Udvikling af kapacitet til informationskrigsførelse
I den store udvikling i informationskrigsførelse i cyber-dimensionen og igennem sociale medier kan danske civile og militære myndigheder med fordel udvikle offensive og defensive kapaciteter inden for informationskrigsførelse, især i sociale mediers samspil med den lokale kampplads. Kapaciteterne bør kunne anvendes nationalt såvel som regionalt i fremtidige konflikter.

Ressourcetildeling til partnere og fokus på match mellem mål og handlinger
I forbindelse med det politiske niveaus tildeling af ressourcer og sanktioner bør det overvejes i højere grad at tilstræbe, at der er et match mellem handlinger og målet for interventionen. Ved at sikre tilstrækkelig støtte til den lokale partner og hjælp til at udforme dennes strategiske mål, så de korresponderer med ens egne, højnes muligheden for succes på kamppladsen.

Politisk realisme i partnervalget
Det politiske niveau kan med fordel diskutere risikovilligheden i valg af partnere generelt. Sådanne overvejelser kan klargøre, om der skal stilles de nødvendige styrker til rådighed og til integration i partnerens organisation, eller om det er mere hensigtsmæssigt ikke at engagere sig i en længerevarende konflikt.

Styrkelse af efterretningskapaciteten
Forsvaret kan styrke efterretnings- og analysekapaciteterne, hvorved et mere præcist efterretningsbillede vil danne grundlag for prioriteringer. Det gælder bl.a. i forhold til effektiv udvælgelse af partnere og et effektivt kontrolregime i partnerskabet såvel som i analysen af aktørbilledet i en fremtidig konflikt, samt i analysen af den pågående informationskrigsførelse i cyber-dimensionen.

Styrkelse af træning i den komplekse bykamp
Tendensen til, at hybride krige flytter ind i urbane miljøer, er kun fortsat under den syriske borgerkrig. Alt tyder på, at samme udvikling vil fortsætte i en fremtidig konflikt, samtidig med at de identificerede trends har øget faren og kompleksiteten på den urbane kampplads. Forsvaret kan derfor med fordel videreudvikle kompetencer inden for bykamp på brigadeniveau og i en værnsfælles ramme.

Fokus på alle led i partnerrelationen – også de mindre synlige
Offensive operationer i byer kan basere sig ikke alene på kombinationen af en lokal partners kamptropper, flystøtte, specialoperationsstyrker og træningsbidrag, men på et bredt spektrum af militære kapaciteter fra administrative funktioner og logistik til integrerede militærrådgivere.

Samtænkning af kapaciteter til håndtering af civilbefolkningen
Civile og militære myndigheder kan udvikle samtænkte kapaciteter, for egne styrker såvel som for partnerstyrker. Det kan medvirke til at håndtere den stigende effekt, som bykamp har på civilbefolkningen, især i forbindelse med sekterisk betingede folkeflytninger.

Nye militære trends i den syriske borgerkrig

Dette CMS Memo bygger på CMS Rapporten "*Nye militære trends i den syriske borgerkrig*" udgivet af Center for Militære Studier ved Københavns Universitet. Rapporten findes i sin fulde længde på Center for Militære Studiers hjemmeside.

Hvis du vil vide mere om hybrid krigsførelse og langsigtede, militære og sikkerhedspolitiske udfordringer på kampppladsen, kan du også læse CMS Rapporterne:

- *In, On, or Out of the Loop? Denmark and Autonomous Weapon Systems (2017)*
- *Byens Prisme – Tendenser og udfordringer for militære operationer i urbant terræn (2016)*
- *Mars på Jorden – Betingelser og udfordringer for fremtidig brug af dansk landmilitær magt (2015)*

Om Center for Militære Studier (CMS)

Center for Militære Studier er et forskningscenter på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. På centret forskes i sikkerheds- og forsvarspolitik samt militær strategi. Forskningen danner grundlag for forskningsbaseret myndighedsbetjening af Forsvarsministeriet og de politiske partier bag forsvarsforliget.

Kontakt os
E-mail: cms@ifs.ku.dk
Telefon: +45 35 32 40 88
Besøg vores hjemmeside: cms.polsci.ku.dk

Følg os
Facebook: facebook.com/centerformilitaerestudier
Twitter: @MilstudiesCPH
LinkedIn: linkedin.com/company/centre-for-military-studies

Kolofon · Forsidefoto: Russiske styrker fra flyvåbenet marcherer i Hmeimym Airbase i Latakia-provinsen, Syrien, 4. maj 2016. Copyright: Sergei Chirikov · Foto side 3: Kurdisk snigskytte kigger ud over den syriske by Kobane, 30. januar 2015. Copyright: Bulent Kilic · **ISBN**: 978-87-7393-823-2